

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Տնօրեն

<< >>

2022թ.

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

Արագածոտնի մարզ, գ. Աղձք

Աղձքի միջն. դպրոց 5-րդ դասարան

ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան
Իսպիրյան Լիլիթ Արայիկի

դասղեկի ազգանունը, անունը, հայրանունը

<<2022-2023>> ուսումնական տարի

Քաղվածք

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման,

համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղի ուղի ուղղորդել սովորած տեքստները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

է. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

է. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Սույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

Քաղվածք

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական

հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>,

պետական ոչ առևտրային կազմակերպության

(կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,

բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը,

գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,

դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին

ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,

զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.

է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:

71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
- բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
- գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
- դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
- ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
- զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
- 74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
- 75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
- 76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
- 77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
- 78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ _____	2-3	
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ	ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ	ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ _____	4-9	
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ		
ԲԱՇԽՈՒՄԸ _____		10-
11		
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՍԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,		
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ _____	ԵՎ	ՄԱՐԶԱՅԻՆ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ _____		12
ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,		
ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, _____	ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ	և
ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ _____		13
ԴԱՍՂԵԿԻ	ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ	ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ _____		14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ,		
ՍՈՑԻԱԼԱԴԵՍ _____	ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ	ՎԻՃԱԿՈՒՄ
ՀԵՏ _____	15	ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ
ԴԱՍՂԵԿԻ		ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ
ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ _____		
_____	16	
ԾՆՈՂԱԿԱՆ	ԺՈՂՈՎՆԵՐ,	ԱՇԽԱՏԱՆՔ
ՀԵՏ _____		17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ		ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ
ՀԵՏ _____		18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ	ԲՆՈՒԹՍԳԻՐԸ	ՈՒՍՏԱՐՎԱ
ԱՎԱՐՏԻՆ _____		19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ	ԵՎ	ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՐ _____		20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

№	Հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (օրինական ներկայացուցչի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	գ. Աղձք 5 փ. 8 տ	093894525	շինարար	ապահովված	
2	գ. Աղձք 1 փ 39 տ	077860055	Ռ. Ռ. Օպեր հերթապահ	ապահովված	
3	գ. Աղձք 19 փ 13 տ	094870766	Ռստ. Օպեր լիազոր	ապահովված	
4	գ. Աղձք 8 փ 4 տ	098171581	շինարար	ապահովված	
5	գ. Աղձք 9 փ 4 տ	094780688	մենատնտես	ապահովված	
6	գ. Աղձք 19 փ 40 տ	093836826	շինարար	ապահովված	
7	ք. Աշտարակ Թումանյան 45 տ	098084044	գործարար	ապահովված	
8	գ. Աղձք 1 փ 25 տ	095566269	արհեստավոր	ապահովված	
9	գ. Աղձք 1 փ 44 տ	093052432	Ներքին գորք. սերժանտ	ապահովված	
10	գ. Աղձք 23 փ 3 տ	093440472	մենատնտես	անապահով	
11	գ. Աղձք 9 փ 10 տ	077664275	Զինկոմ, բաժնի պետ	ապահովված	
12	գ. Աղձք 23 փ 3 տ	093440472	մենատնտես	անապահով	
13	գ. Աղձք 21 փ 11 տ	098954745	վարորդ	ապահովված	
14	գ. Աղձք 1 փ 48 տ	094652628	մենատնտես	ապահովված	
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					

35					
36					

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1.ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) Հինգերորդ դասարանում սովորում է տասնչորս աշակերտ՝ 6 տղա, 8 աղջիկ: Ընդհանուր առմամբ աշակերտները ունեն բավարար ընդունակություններ: Դասարանում կա յոթ գերազանց սովորող աշակերտ: Դասարանում բոլոր աշակերտները համախմբված են: Դասարանի որոշ աշակերտների սոցիալական վիճակը գնահատվում է անբավարար: Չնայած այս հանգամանքին՝ երեխաները հաճախում են դպրոց ճիշտ ժամանակին և ցուցաբերում են ակտիվություն: Դասարանում կան նաև դժվար դաստիարակվող աշակերտներ:

2.ՈՒՏՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՅԱԿԱՆ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՈՍՏԱՐՎԱ ԸՆԹԱԾՔՈՒՄ

2022 – 2023 ուսումնական տարվա ընթացքում նախատեսվող աշխատանքներն են.

- ա) հաճախակի հետևել դասարանի վարքին և ուսման առաջադիմությանը,
- բ) հրավիրել ծնողական ժողովներ, որոնք կնպաստեն աշակերտների ակտիվության բարձրացմանը,
- գ) դասից և վարքից անբավարար աշակերտների հետ աշխատել առանձին, որպեսզի շտկվի այդ թերությունները,
- դ) աշակերտների մոտ ձևավորել բազմաբնույթ կարողություններ (կարգապահություն, մաքրություն, անձնական հիգիենա, համագործակցություն, փոխօգնություն),
- ե) կատարել դասալսումներ,
- զ) կազմակերպել միջոցառումներ, էքսկուրսիաներ:

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն Աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հարգանք քրիստոնեության նկատմամբ: Խթանել աշակերտներն զգալու իրենց հոգևոր արժեքները՝ անմիջական մասնակցություն ունենալով աղոթքների,

քրիստոնեական ծեսերի/ տոների, մկրտման և ստեղծագործական արտահայտման գործունեությունների մեջ:

3.2 Աշակերտներին ներկայացնել հայկական մշակույթը և հոգևոր պատմությունը պատմական եկեղեցիներ այցելությունների միջոցով:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն Շատ կարևոր է երեխայի ուշադրությունը գրավել գեղեցիկի ցանկացած դրսևորման վրա, ինչը կարող է լինել նույնիսկ ամենասովորական կենցաղային բաների մեջ:Պետք է սկսել զրույցներ աշակերտների հետ, հետո քիչ- քիչ սեր արթնացնել նրանց մեջ թատրոնի , գրականության, բնության նկատմամբ:Այնուհետև կազմակերպել այցելություններ թանգարաններ, թատրոններ:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն Աշակերտների մեջ սերմանել սեր, հարգանք, վստահություն հայրենիքի նկատմամբ: Սերմանել աշակերտների մեջ երախտագիտության զգացում մեր այն հերոս տղաների նկատմամբ , որոնց շնորհիվ և արյան գնով մենք ապրում ենք:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն Բացատրել աշակերտներին, որ վարեն արողջ ապրելակերպ.քնել ժամանակին , արթնանալ վաղ առավոտյան, կատարել ֆիզիկական վարժություններ և իհարկե հետևել հիգիենայի կանոններին:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն Ձևավորել աշակերտների մոտ պատասխանատվության զգացում , սեր և հարգանք աշխատանքի նկատմամբ, զրույցների և իհարկե սեփական օրինակի միջոցով:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն Երեխաների մեջ սերմանել սեր բնության նկատմամբ , կազմակերպել էքսկուրսիաներ բնության գրկում, տեղեկացնել աշակերտներին այն գլոբալ խնդիրների մասին,որոնց հետ մենք անմիջական առնչություն ունենք և պահպանելով բնապահպանական կանոնները կարող ենք խուսափել դրանցից:

ԴՊՐՈՑ-ԸՆՏԱՆԻՔ ՎՄՊԸ Դպրոցի և ընտանիքի համագործակցության և փոխներգործության Ամենաարդիական և պահանջված ուղղություններից մեկն այսօր , թերևս երեխաների ծնողների համար խորհրդատվությունների կազմակերպումն է:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1	Ծանոթանալ աշակերտների հետ: Զրուցել կարգապահության մասին:	1÷19 սեպտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
2	Ստեղծել ներկյուլեկտիվային ինքնավարության մարմիններ՝ ընտրել դասարանի խորհրդի նախագահ և խորհրդի կազմը:	22÷26 սեպտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
3	«Կարող եմ օգտակար լինել» թեման հնարավորություն կտա աշակերտների մոտ ձևավորել բարի և դրական հատկանիշները:	28÷3 սեպտեմբեր, հոկտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
4	Աշակերտներին տեղեկացնել իրենց իրավունքների և պարտականությունների մասին: «Պարտքի և պատասխանատվության զգացում»	5÷10 հոկտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
5	«Կարողությունների հստակեցում» թերթիկի միջոցով հստակեցնել թե՛ աշակերտի որ կարողություններն են ավելի զարգացած:	12÷17 հոկտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
6	«Ես էլ քեզ նման եմ» թեմայով զրույցը հնարավորություն կտա ձևավորել հարգանք դիմացինի նկատմամբ:	19÷24 հոկտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
7	Կազմակերպել և անցկացնել դասարանի հայտորոշիչ հետազոտություն «Աշակերտների առողջության պահպանում» թեմայով:	26÷31 հոկտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ բուժքույր
8	«Անավարտ նախադասություններ» մեթոդի օգնությամբ պարզել աշակերտների վերաբերմունքը դպրոցի, դասերի նկատմամբ:	16÷21 նոյեմբեր	դասղեկ աշակերտներ

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	Բնագիտություն				Երաժշտություն			Հեղ			Անգլերեն				վարձավճար	ստորագրութ.	ստորագրութ.
	Դասամատյանի համար	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	Ընթացանք			
1	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
2	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
3	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
4	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
5	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
6	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
7	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
8	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
9	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
10	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				0		
11	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
12	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				0		
13	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		
14	Լ	460		Լ	470		Լ	300		Լ	440				3900		

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման օրը	Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, զրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը	Ցանկություն
1-ին շաբաթ	Ի՞նչ է պատասխանատվության զգացումը	
2-րդ շաբաթ	Հայաստանի զինանշանի և դրոշի պատմությունը	
3-րդ շաբաթ	Ո՞վ եմ ես	
4-րդ շաբաթ	Իմ տունը	
5-րդ շաբաթ	Ի՞նչ է ընկերությունը և բարեկամությունը	
6-րդ շաբաթ	Իմ հետաքրքրությունները և նախասիրությունները	
7-րդ շաբաթ	Ի՞նչ է ազնվությունը	
8-րդ շաբաթ	Ինչպե՞ս հաղթահարել ծուլությունը	
9-րդ շաբաթ	Ժպիտը մարդու կյանքում	

10-րդ շաբաթ	Ի՛նչ գեղեցիկ է աշխարհը	
11-րդ շաբաթ	Ինչպես պահպանել Երկիր մոլորակը	
12-րդ շաբաթ	Եկեք զրուցենք	
13-րդ շաբաթ	Գալո՛ր քարի՛, Նոր Տարի	
14-րդ շաբաթ	Մեր փոքրիկ բարեկամները	
15-րդ շաբաթ	Հայտնի հայ մարզիկները	
16-րդ շաբաթ	Ես և իմ շրջապատը	
17-րդ շաբաթ	Ի՞նչ լինել, ինչպե՞ս լինել	
18-րդ շաբաթ	Եթե ես կարողանայի	
19-րդ շաբաթ	Ի՞նչ են սովորեցնում մեզ Հովհ. Թումանյանի հերոսները	
20-րդ շաբաթ	Գիրքը իմ կյանքում	
21-րդ շաբաթ	Ոստիկանն իմ բարեկամն է	
22-րդ շաբաթ	Գեղեցիկը կփրկի աշխարհը	
23-րդ շաբաթ	Երաժշտությունը իմ կյանքում	
24-րդ շաբաթ	Ազնիվ և անկեղծ հարաբերությունները մեր դասարանում	
25-րդ շաբաթ	Ընկերություն և ընկերասիրություն	
26-րդ շաբաթ	ՈՒ՞մ կուզեի նմանվել	
27-րդ շաբաթ	Աշխարհն իմ պատուհանից	
28-րդ շաբաթ	Ես տանը, դպրոցում և ընկերներին շրջապատում	
29-րդ շաբաթ	Հիշում ենք և պահանջում	
30-րդ շաբաթ	Մարդիկ, որոնց հանդիպում եմ ամեն օր	
31-րդ շաբաթ	Մեր երկրի հերոսական անցյալը	
32-րդ շաբաթ	Հայաստանի այն վայրերը, որտեղ կուզեի լինել	
33-րդ շաբաթ	Մայիսյան հաղթանակներ	
34-րդ	Իմ ձեռքբերումները այս ուսումնական տարում	

Չարաթ		

**ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ
Դասարանի ծնողական խորհրդի կազմը**

Նախագահ՝ Սեդա Ժամհարյան _____
անդամներ՝ Անի Ազատյան _____
անդամներ՝ Լիլիթ Անուշավանյան _____
անդամներ՝ Վիկտորյա Հարությունյան _____
անդամներ՝ Անի Մանուկյան _____

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻՑ ՔԱՂՎԱԾՔՆԵՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)**

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

- 1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.
- 2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.
- 3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.
- 4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

- 1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.
- 3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈԳՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն:

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ:

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնանյութական բազայից:

4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումների:

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը:

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը:

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
(կրճատումով)**

ՀՈԳՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈԳՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈԳՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈԳՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դաստիարակը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դաստիարակչական, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դաստիարակչական տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դաստիարակչական աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դաստիարակչական աշխատանքի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դաստիարակչական պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ